

LIETUVOS RESPUBLIKOS
DAINŲ ŠVENČIŲ TRADICIJOS ĮSTATYMO NR. X-1334
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos dainų švenčių tradicijos įstatymo Nr. X-1334 4 str. pakeitimo įstatymo projektas inicijuotas po jungtinio Seimo Kultūros ir Švietimo ir mokslo komitetų posėdžio, kuriame buvo išsakytos Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovų idėjos dėl Pasaulio lietuvių vienybės dienos kaip tokios įtraukimo į Dainų švenčių tradicijos įstatymą (toliau – Įstatymas).

Lietuvos dainų švenčių programoje ne vienerius metus buvo minėta atskira Pasaulio lietuvių diena, organizuojami atskiri renginiai pasaulio lietuvių bendruomenių prisistatymui, kolektyvų pasirodymai, ir nors tokia diena ir specialūs renginiai, skirti Pasaulio lietuviams ir Lietuvos tautinėms bendrijoms, vyksta ne vienerius metus ir yra įtraukiami į Lietuvos dainų šventės programą, Dainų švenčių tradicijos įstatyme tokia oficiali diena numatyta nėra.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2024 m. vykusioje jubiliejinėje Dainų šventėje dalyvavo net 2300 dalyvių iš užsienio – palyginti su 2018 m., kuomet dalyvių buvo 1500, šis skaičius stipriai paauogo – iš viso dalyvavo net 93 kolektyvai iš užsienio šalių.

Taigi užsienio lietuvių bendruomenių ir kolektyvų įsitraukimas yra aiškiai matomas, Įstatymo 8 str. 1 d. numato, kad Lietuvos Respublikos institucijos skatina pasaulio lietuvių ir jų meno kolektyvų dalyvavimą dainų švenčių renginiuose, o Įstatymo 16 str. yra numatyta, kad tarp dainų švenčių dalyvių yra „<...> pasaulio lietuvių vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų meno kolektyvai.“

Manytina, kad Pasaulio lietuvių vienybės dienos oficialus reglamentavimas ne tik būtų oficialus pasaulio lietuvių veiklos bei indėlio į Dainų šventės tradiciją įvertinimas, tačiau tai padėtų biudžete numatyti ir išskirti lėšas būtent atitinkamų renginių ir veiklų organizavimui rengiant Dainų šventę.

Tikimasi, kad tinkamai reglamentavus ir numčius finansavimą Pasaulio lietuvių vienybės dienos renginiams Dainų šventėje būtų skatinamas užsienių lietuvių bendruomenių ir kolektyvų didesnis įsitraukimas į Dainų šventės renginius, skatinamas Lietuvos tradicijų puoselėjimas, skatinama lietuvybė, patriotizmas, pilietiškumas.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Projekto pagrindinė iniciatorė Seimo narė Dalia Asanavičiūtė. Projektas parengtas po 2025 m. sausio mėn. vykusio Seimo Kultūros ir Švietimo ir mokslo komitetų jungtinio posėdžio, kuriame Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai išreiškė įstatymo pakeitimo siūlymą.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Įstatyme šiuo metu nėra numatyta Pasaulio lietuvių diena kaip oficiali Dainų šventės dalis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatyme yra siūloma numatyti Pasaulio lietuvių dieną Dainų šventėje. Tai leistų užtikrinti tinkamą finansavimą organizuojamiems renginiams ir veikloms šią dieną paminėti ir tikimasi, jog užsienio lietuvių bendruomenės, kolektyvai dar labiau įsitrauktų į Dainų šventės tradicijų puoselėjimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamos priimto įstatymo pasekmės nenumatomos.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir verslo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektų nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, nereikės koreguoti jokių kitų teisės aktų.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu naujos sąvokos nepateikiamos.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės normoms.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikia priimti papildomų įgyvendinamųjų teisės aktų

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymu siūlomas Pasaulio lietuvių dienos įtraukimas į Dainų švenčių renginius *de facto* jau yra vykęs ankstesnėse dainų šventėse, tad oficialus tokios dienos įtraukimas į Dainų šventės programą padėtų tikslingai išskirti lėšas, skiriamas Dainų šventės ir renginių jos metu organizavimui. Tikslus skaičius, kiek papildomai gali prireikti papildomų lėšų oficialiai įteisinus tokios dienos įtraukimą į Dainų šventės renginių programą, yra nepateikiamas.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą nebuvo gauta specialistų vertinimų, rekomendacijų ir išvadų.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.